CHALMERS

William Chalmers

Skolan invigdes den 5 november 1829 i Frimuraresamhällets stora sal. Ordförande doktor Pehr Dubb var sjuk, men hans tal hölls av en ersättare. "Berättelse om Chalmerska Slöjde Skolan i Götheborg, Wid dens öppnande till Wetenskaplig Underwisning den 5 november 1829 av Frimurare Barnhus Direction. Då hette den Chalmerska Slöjde Skolan, och tanken var att barn från fattiga familjer skulle gå på skolan och få en bra utbildning (slöjd: konstskicklighet, yrkesskicklighet), eller som grundaren kanslirådet William Chalmers uttrycker det i sitt testamente: "en framdeles till inrättande bestämd Industrie Skole för fattige barn, som lärt sig läsa och skrifwa." Beloppet som skolan skulle grundas på var 112 500 riksdaler.

Först 1821, tio år efter Chalmers död, påbörjades planeringen av skolan. På grund av en arvtvist kunde de testamenterade medlen överlämnas till direktionen först 1823, utgörande 72 700 banco riksdaler. Genom räntan på det belopp som återstod efter att den första fastigheten förvärvats, anslogs ett årligt bidrag på 3 000 banco riksdaler till lärarnas löner, materialinköp, underhåll med mera. Uppdraget att utveckla den nya skolan gick till industrimannen Carl Palmstedt, som även blev skolans förste rektor. Palmstedt hade flyttat till Göteborg i juni 1829 och redan efter en vecka skrev han skolans reglemente. Skolan hade sina första lokaler i huset Norra Larmgatan 4, vid Lilla Bommen i närheten av vallgraven - som lades igen 1860.

På sommaren 1832 besöktes Chalmers av kung Karl XIV Johan, och rektor Carl Palmstedt lyckades få kungen starkt intresserad av skolan. Besöket innebar även att kungen på stående fot bidrog med 600 riksdaler ur sin privata kassa, samt utlovade en proposition om ett årsanslag till skolan. Den 4 april 1835 tilldelade Kungl. Maj:t skolan ett årligt anslag med 3 000 riksdaler. Kungen besökte Chalmers på nytt under hösten 1833 samt en sista gång 1839.

I mitten av 1830-talet försökte frimurarna åter göra Chalmers till en "arbetsinrättning för tiggargossar", man ville kasta ut "det lärda kramet". Palmstedt kämpade dock vidare för sina idéer, och vid en resa till Stockholm 1835 vann han vännen Jacob Berzelius gehör för sin linje. Samtidigt blev skolans ekonomi ett stort problem, detta trots att riksdagen beviljat skolan statsbidrag redan 1835. Inledningsvis vägrade dock Barnhusdirektionen att ta emot bidraget. Statsmakten beslöt därför att en ny styrelse skulle inrättas, och genom ett kungligt brev den 28 september 1836 beslutades om de allmänna grunderna för skolans organisation och inriktning av stadgar.

Den 9 november 1838 fastslogs Chalmers första stadgar, fastställda av Kungl. Maj:t. Här bestämdes exempelvis att undervisningen skulle vara avgiftsfri.

CHALMERS

Skolan hette 1869 Chalmers slöjdskola

Chalmers slöjdskolas nybyggnad 1869. Teckning i Ny Illustrerad Tidning av Otto August Mankell.

Institutet vid Storgatan

Storgatan

Chalmers tekniska läroanstalt och Chalmers tekniska institut

Höstterminen 1926 skedde en ny flytt till Gibraltarområdet i Landalabergen. Till en kostnad av 300 000 kronor hade nya byggnader uppförts till de kemiska- och fysiska institutionerna.

Skolan, som från 1883 hette Chalmers tekniska läroanstalt, hade en mellanställning mellan de tekniska elementarskolorna och Kungliga Tekniska högskolan. År 1914 ändrades namnet till Chalmers tekniska institut. Chalmers styrelse lämnade 1885 en begäran hos Göteborgs stadsfullmäktige om anslag från den Renströmska fonden med 35 000 kronor till inrättande av en materialprovningsanstalt, vilket godkändes.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Chalmers_tekniska_h%C3%B6gskola#/media/Fil:Storgatan_43_G%C3%B6teborg.jpg

Chalmers blir högskola

I samband med marköverlåtelsen hade institutets styrelse utverkat att en Kunglig kommitté blev tillsatt – "1919 års sakkunniga för Chalmerska Institutets omorganisation", som 1920 och 1922 avgav två betänkanden med förslag om att Chalmers Tekniska Institut skulle ombildas till en teknisk högskola med 200 studerande i första årskursen.

År 1969 hade Chalmers cirka 4 000 studerande, inklusive licentiander. Högskolan bestod av 6 sektioner, som tillsammans innefattade 54 institutioner samt 66 ordinarie professurer. Cirka 750 elever togs in varje år, varav 90% avlade examen. Av civilingenjörerna fortsatte cirka 10% sina studier mot doktorsexamen. Totalt hade ungefär 10 000 personer sin dagliga verksamhet inom Chalmersområdet 1969. Numera består Chalmers av två campus i Johanneberg och Lindholmen. De flesta av civilingenjörsprogrammen finns på Campus Johanneberg och här finns kårhuset.

Institutioner

Från den 1 maj 2017 har Chalmers en ny institutionsstruktur med 13 institutioner.

Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik
Biologi och bioteknik
Data- och informationsteknik
Elektroteknik
Fysik
Industri- och materialvetenskap
Kemi och kemiteknik
Matematiska vetenskaper
Mekanik och maritima vetenskaper
Mikroteknologi och nanovetenskap
Rymd-, geo- och miljövetenskap
Teknikens ekonomi och organisation
Vetenskapens kommunikation och lärande

CHALMERS

De första lärarna

Carl Palmstedt, lärare i fysik, kemi samt kemisk teknologi.

Samuel Lagerborg, kapten, född 1798 i Norrbottens län, död 1852 i Göteborg. Lärare i matematik och linearritning 1829-34.

Anders Rehn, lärare i modellverkstaden 1829-33.

Erik Ronell, verkmästare, lärare i modellverkstaden 1831-32.

Wilhelm Ludvig Regnell, verkmästare, född 1800. Lärare i modellverkstaden 1832-33.

Algot Landin, apotekare, född 1811 i Stockholm, död 1869. Andre lärare i kemi och kemisk- tekniska laborationer 1833-34.

Johan Wickstedt, verkmästare, född 1810. Lärare i modellverkstaden 1833-45.

Clemens Ullgren, adjunkt, född 1811 i Stockholm, död 1868. Andre lärare i kemi och kemisk- tekniska laborationer 1834-36.

Johan Philip Weinberg, löjtnant, född 1808, död 1841. Lärare i matematik och linearritning 1835-40.

Carl Johan Tranberg, farmacie kandidat, född 1812, död 1857. Andre lärare i kemi och laborationer 1836-44.

Rektorer

1829–1852: Carl Palmstedt
1852–1881: Eduard von Schoultz
1881–1913: August Wijkander
1913–1933: Hugo Grauers
1934–1943: Sven Hultin
1943–1958: Gustav Hössjer
1958–1966: Lennart Rönnmark
1966–1974: Nils Gralén
1974–1989: Sven Olving
1989–1998: Anders Sjöberg
1998–2006: Jan-Eric Sundgren
2006–2015: Karin Markides
sedan 2015: Stefan Bengtsson

Carl Palmstedt

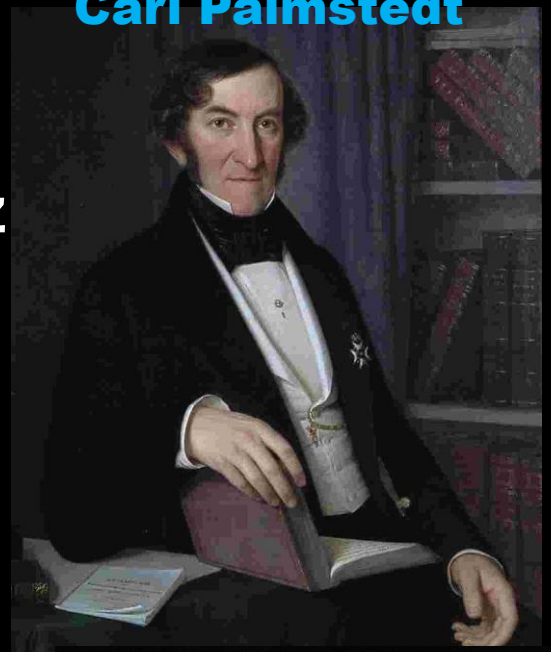

Sven Hultin

Sven Olving

Stefan Bengtsson

Chalmers campus i Johanneberg.

Den 1 juli 1994 bildades Stiftelsen Chalmers tekniska högskola. Verksamheten bedrivs i det av stiftelsen helägda bolaget Chalmers tekniska högskola AB.

Faradayburen

Institutionen för arkitektur

Chalmers tekniska högskola, ofta bara Chalmers, tidigare även förkortat CTH, är en teknisk högskola i Göteborg, som bildades 1829 och sedan 1937 har haft ställning som universitet.

Kemi

Väg & Vatten

GSMArkiv:170012:162

GSMArkiv:170012:163

De officiella namnen på skolan har varit: Chalmersska slöjdskolan 1829–1882, Chalmers tekniska läroanstalt 1882–1914, Chalmers tekniska institut 1914–1937 och Chalmers tekniska högskola sedan 1937.

GSMArkiv:170012:165